

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Veřejnoprávní smlouvy a problematika sporů z nich vyplývajících
Public-law Contracts and Problems of Disputes Resulting from Them

Student: Lenka Gazárková

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Gryga

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Gazárková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Veřejnoprávní smlouvy a problematika sporů z nich vyplývajících**
Public-law Contracts and Problems of Disputes Resulting from Them

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Pojem a funkce veřejnoprávních smluv
 3. Hmotněprávní a procesněprávní úprava veřejnoprávních smluv
 4. Problematika a řešení sporů z veřejnoprávních smluv
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HENDRYCH, D. a kolektiv. *Správní právo: Obecná část*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 837 s. ISBN 978-80-7400-049-2.

HENDRYCH, D. *Správní věda – teorie veřejné správy*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009. 232 s. ISBN 978-80-7357-458-1.

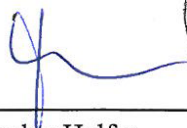
HORIZNKOVÁ, E.; NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2008. 352 s. ISBN 978-80-87212-01-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Milan Gryga**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

„Přílohy č. 1, 2, 3, 4, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

Dne 11. května 2011 v Ostravě

.....
Gazárková Lenka

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala a vyslovila uznání všem, kteří mi pomáhali při zpracování této bakalářské práce.

Ráda bych poděkovala mému vedoucímu bakalářské práce, Mgr. Milanu Grygovi, za odbornou pomoc, cenné připomínky a rady.

Děkuji také své rodině a přátelům za podporu, kterou mi projevovali nejen při psaní bakalářské práce, ale i v průběhu celého studia.

Zvláštní a nemalé poděkování patří mé oponentce, Mgr. Pavle Samkové, za vstřícný přístup, podporu, trpělivost a ochotu.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Pojem a funkce veřejnoprávních smluv	3
2.1	Vymezení pojmu „veřejnoprávní smlouvy“	3
2.2	Funkce veřejnoprávních smluv	6
2.3	Místo veřejnoprávních smluv v systému veřejné správy.....	6
3	Hmotněprávní a procesněprávní úprava veřejnoprávních smluv	9
3.1	Hmotněprávní úprava veřejnoprávních smluv	9
3.1.1	Smlouvy koordinační	9
3.1.1.1	Veřejnoprávní smlouvy v zákoně o obcích	11
3.1.1.1.1	Veřejnoprávní smlouva o výkonu přenesené působnosti obce	11
3.1.1.1.2	Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu přenesené působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.....	13
3.1.1.1.3	Dohoda o sloučení obcí.....	13
3.1.1.1.4	Dohoda o připojení obce k jiné obci	15
3.1.1.1.5	Dohoda o změně hranic obcí.....	15
3.1.1.1.6	Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí.....	15
3.1.1.1.7	Smlouva o spolupráci mezi obcemi ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti	17
3.1.1.2	Koordinační veřejnoprávní smlouvy ve správním řádu.....	18
3.1.1.2.1	Veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňující dálkový přístup	18
3.1.1.2.2	Veřejnoprávní smlouva o provozování elektronické podatelny	19
3.1.1.3	Koordinační veřejnoprávní smlouva v zákoně o obecní policii	19
3.1.1.3.1	Veřejnoprávní smlouva týkající se plnění úkolů obecní policie	19
3.1.1.3.2	Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků obecní policie.....	20
3.1.1.4	Koordinační veřejnoprávní smlouvy ve stavebním zákoně.....	21
3.1.1.4.1	Veřejnoprávní smlouva o výkonu působnosti stavebního úřadu	21
3.1.1.4.2	Veřejnoprávní smlouva o výkonu části působnosti úřadu územního plánování	21
3.1.1.5	Koordinační veřejnoprávní smlouvy v dalších zvláštních zákonech.....	22
3.1.1.5.1	Dohoda o zpracování plánu odpadového hospodářství původce odpadů .	22
3.1.1.5.2	Dohoda o vytvoření společného školského obvodu spádové školy.....	22
3.1.1.5.3	Smlouva o spolupráci mezi kraji, ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti	23
3.1.1.5.4	Smlouva o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny	23
3.1.1.5.5	Další koordinační smlouvy	23
3.1.2	Subordinační veřejnoprávní smlouvy.....	23
3.1.2.1	Subordinační veřejnoprávní smlouva ve stavebním zákoně.....	24
3.1.2.1.1	Veřejnoprávní smlouva nahrazující některá územní rozhodnutí	25

3.1.2.1.2	Veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební povolení	26
3.1.2.2	Subordinační veřejnoprávní smlouvy dle zákona o zaměstnanosti	26
3.1.2.2.1	Dohoda o zabezpečení pracovní rehabilitace	26
3.1.2.2.2	Dohoda o provedení poradenské činnosti	27
3.1.2.2.3	Dohoda o vytvoření chráněného pracovního místa.....	28
3.1.2.2.4	Dohoda o vytvoření chráněné pracovní dílny	29
3.1.2.2.5	Dohoda o vytváření veřejně prospěšných prací a dohoda o vytváření společensky účelných pracovních míst.....	29
3.1.2.3	Subordinační veřejnoprávní smlouva o službách v dopravě	30
3.1.2.3.1	Smlouva o závazku veřejné služby v oblasti silniční dopravy	30
3.1.2.3.2	Smlouva o závazku veřejné služby v oblasti drážní dopravy	31
3.1.2.4	Subordinační veřejnoprávní smlouvy v dalších právních předpisech	31
3.1.2.4.1	Smluvní ochrana přírody.....	31
3.1.2.4.2	Další subordinační smlouvy.....	32
3.1.3	Veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky	33
3.1.3.1	Smlouva o plnění povinnosti na úseku požární ochrany	33
3.1.3.2	Smlouva o sdílení povolení k nakládání s vodami	34
3.1.3.3	Smlouva o převedení dobývacího prostoru	34
3.2	Procesněprávní úprava veřejnoprávních smluv	35
3.2.1	Návrh na uzavření veřejnoprávní smlouvy a jeho zánik	35
3.2.2	Přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy.....	37
3.2.3	Proces uzavírání veřejnoprávních smluv, jejich změna a zánik.....	40
3.2.4	Souhlas třetích osob	44
4	Spory z veřejnoprávních smluv	46
5	Závěr	48
	Seznam použité literatury a pramenů	50
	Seznam použitých zkratk.....	52
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	53
	Seznam příloh.....	54

1 Úvod

Když jsem si vybírala téma své bakalářské práce, okamžitě mi do oka padly veřejnoprávní smlouvy.

Ještě donedávna jsem se mylně domnívala, že jde v našem právním řádu o úplnou novinku, ale po prostudování mnoha odborných literatur jsem se dozvěděla, že jsem se mýlila a veřejnoprávní smlouvy zase až takovou novinkou nejsou.

Nasvědčuje tomu i skutečnost, že o veřejnoprávních smlouvách se zmínil již profesor Dr. Jiří Hoetzel ve svém díle „Československé správní právo“, které bylo vydáno v r. 1937.

Ačkoliv se o veřejnoprávních smlouvách mluvilo už ve 40. letech 20. století, svou hmotněprávní a procesněprávní úpravu získaly až v r. 2006, kdy nabyl účinnosti zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Svou práci jsem si rozčlenila do tří hlavních kapitol. V první kapitole jsem definovala ten nejzákladnější pojem, o který se celá má bakalářská práce opírá, a to pojem „veřejnoprávní smlouvy“. Rovněž jsem se snažila o vymezení funkcí veřejnoprávních smluv a umístění těchto smluv v našem právním řádu.

Nejdelší kapitola patří hmotněprávní a procesněprávní úpravě veřejnoprávních smluv. Důkladně jsem se zaměřila na hmotněprávní úpravu a rozčlenila veřejnoprávní smlouvy na koordinační, subordinační a na smlouvy o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv nebo subjektivních povinností. Jednotlivé druhy smluv jsem obecně vymezila a poté se zabývala formální úpravou konkrétních smluv.

V části pojednávající o procesněprávní úpravě jsem se zaměřila na problematiku týkající se návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy, samotného uzavírání, změny a zániku veřejnoprávní smlouvy, přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy a souhlasu třetích osob.

Poslední, avšak taky důležitá kapitola se zaměřuje na spory vyplývající z veřejnoprávních smluv. V počátcích své bakalářské práce, kdy jsem pořádně ani neuměla vysvětlit, co to vůbec veřejnoprávní smlouva je, jsem se domnívala, že problematika sporů se na mě pohrne ze všech stran. Příjemným zjištěním pro mě bylo, když jsem zjistila, že spory z veřejnoprávních smluv jsou spíše jevem výjimečným a samotné uzavření veřejnoprávní smlouvy má sporům předcházet.

2 Pojem a funkce veřejnoprávních smluv

2.1 Vymezení pojmu „veřejnoprávní smlouvy“

Ještě před pár lety pan JUDr. Kadečka označoval veřejnoprávní smlouvy jako prvek správního práva, který je jevem spíše výjimečným, jelikož si nenašel odpovídající místo v našem právním řádu, čemuž nasvědčovala i skutečnost, že pojem veřejnoprávní smlouvy jsme nenalezli ani v jednom českém právnickém slovníku.¹

Dnes je všemu jinak. Institutem „veřejnoprávní smlouvy“ se zabývá zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Zde, v prvním odstavci § 159 jsou veřejnoprávní smlouvy definovány takto: *„Veřejnoprávní smlouva je dvoustranný nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.“*²

Problematika, týkající se těchto smluv, není žádnou novinkou. Již v době Rakouska-Uherska byl tento institut v právní praxi a teorii uznáván. Rozdíly mezi veřejnoprávními smlouvami a smlouvami soukromoprávními byly již tehdy a jsou i nyní spatřovány především v úpravě veřejnoprávních smluv, které jsou upraveny normami správního práva a stejně tak i v důsledcích rozporu takovéto smlouvy se zákonem, včetně řešení sporů z těchto smluv.³

Na druhou stranu je třeba zmínit i existenci shodných znaků veřejnoprávních smluv se smlouvami soukromoprávními. Oba typy smluv jsou založeny na tzv. smluvním konsensu, tedy svobodném projevu vůle dvou nebo více stran, recipročně adresovaných a obsahově totožných.

¹ KADEČKA, S. Veřejnoprávní smlouvy a nový správní řád. *Parlamentní zpravodaj*, 2001, č.12/2001. s. 22.
ISSN 1704-8770

² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

³ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D., *Správní řád: komentář*, 2. vydání, s. 541. ISBN 978-80-7400-157-4

Veřejnoprávní smlouva, vzhledem ke skutečnosti, že se týká výkonu veřejné moci, je ovládána zásadou, „že veřejnou moc je možno vykonávat jen na základě, v mezích a způsobem stanoveným zákonem.“⁴

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že veřejnoprávní smlouva působí k právům a povinnostem konstitutivně, neboť se vždy „posuzuje podle skutečného obsahu, nikoliv podle formálního označení.“ Rozhodujícím faktorem je skutečnost, zda smlouva „svým obsahem zakládá, mění nebo ruší práva či povinnosti v oblasti veřejného práva,“ přesněji řečeno, v oblasti práva správního.

Jak je zřejmé, pro vymezení povahy smlouvy jako veřejnoprávní není rozhodující subjekt, jenž smlouvu uzavírá, nýbrž skutečný obsah smlouvy, jelikož i subjekty veřejného práva mohou uzavírat mezi sebou smlouvy soukromoprávní povahy (kupní smlouvy, darovací smlouvy apod.), které se řídí občanským nebo obchodním zákoníkem.

Zákon výslovně stanoví požadavky na veřejnoprávní smlouvy, a to, že veřejnoprávní smlouvy musí být v souladu se zákony i ostatními právními předpisy, kdy se za právní předpisy rovněž považují i vyhlášené a Parlamentem ratifikované mezinárodní smlouvy. Zákon dále stanoví požadavek na zákaz jejich obcházení a požaduje soulad s veřejným zájmem.⁵

Ačkoliv v českém právním řádu definici veřejného zájmu nenajdeme, i když patří mezi právní instituty a operuje s ním celá řada právních norem, obecně se za veřejnoprávní smlouvu v souladu s veřejným zájmem považuje taková smlouva, která není uzavřena v neprospěch obecných zájmů a která je prospěšná pro většinu společnosti.⁶

Stejně jako jsme nenašli definici veřejného zájmu, nenajdeme ani jednotnou definici pro obcházení právních předpisů. Avšak dle vyslovení Nejvyššího soudu v rozsudku ze dne 15. 3. 2003, se za smlouvu obcházející právní předpisy považuje taková smlouva, která sice

⁴ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 369 – 370. ISBN 978-80-7380-110-6

⁵ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D., *Správní řád: komentář*, 2. vydání, s. 543. ISBN 978-80-7400-157-4

⁶ *IURIDICTUM*. [cit. 20. 3. 2011] Dostupné z

<http://iuridictum.pecina.cz/w/Ve%C5%99ejn%C3%BD_z%C3%A1jem>

neodporuje výslovnému zákazu zákona, avšak svými důsledky směřuje k výsledku zákona odporujícímu.⁷

Správní řád dále zmiňuje uzavírání veřejnoprávních smluv, které „*nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy, musí být účelné a správní orgán musí mít při jejím uzavírání za cíl plnění úkolů veřejné správy.*“⁸

Důvěryhodnost veřejné správy by mohla být snížena ku příkladu smlouvou, která odporuje morálce, byť je v souladu s právními předpisy. Neúčelnou smlouvou může být taková smlouva, která nepřináší prospěch společnosti, nýbrž jen jedné osobě, nebo vymezenému okruhu osob.⁹

Při uzavírání veřejnoprávní smlouvy je jednou ze stran většinou orgán veřejné správy. Avšak dle ustanovení § 162 odst. 1 správního řádu je povoleno uzavřít smlouvu „*mezi účastníky správního řízení, přičemž příslušný správní orgán pouze připojí svůj souhlas.*“¹⁰

K dalším základním požadavkům na veřejnoprávní smlouvy, které jsou stanoveny zákonem a jsou nezbytné k uzavření smlouvy, a které jsem doposud nezmiňovala, patří níže vyjmenované požadavky:

- „*existence zákonného zmocnění,*
- *dodržení písemné formy,*
- *dodržení zákonem stanovených minimálních obsahových náležitostí,*
- *ve stanovených případech souhlas nadřízeného orgánu, popř. třetích osob, které mohou být dotčeny na svých právech.*“

Ve správním řádě je dále důkladně vymezen postup při „*uzavírání veřejnoprávních smluv, forma, důvody zániku, speciální postup při přezkoumání souladu s právními předpisy,*

⁷ Poradce s. r. o. [cit.20. 3. 2011]. Dostupné z <<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=91666&zor=1>>

⁸ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D., *Správní řád: komentář*, 2. vydání, s. 540. ISBN 978-80-7400-157-4

⁹ HAVLAN, P., KADEČKA, S., A KOL., *Správní řád: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 11. 2006*, 1. vydání, s. 376. ISBN 80-7357-226-5

¹⁰ HORZINKOVÁ, E., FIALA, Z., *Správní právo hmotné - Obecná část*, s. 94. ISBN 978-80-87212-55-4

změna obsahu, výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy, stejně jako řešení sporů z nich vzniklých.“¹¹

2.2 Funkce veřejnoprávních smluv

Veřejnoprávní smlouvy jsou moderní formou činnosti demokratické veřejné správy, která slouží veřejnosti. Poskytují účastníkům veřejnoprávních smluv volnost v úpravě práva a povinností s cílem dosáhnout stanovených úkolů a cílů veřejné správy dle svého uvážení.

Umožňují použití vhodné formy dobrovolné spolupráce založené na smluvním konsensu, namísto užití kogentní právní normy (veškerá práva a povinnosti jsou závazná) či vrchnostenského správního aktu. Nutno podotknout, že přednost veřejnoprávním smlouvám před jednostranným správním rozhodnutím nelze dát ve všech případech, ale pouze v těch, kdy použití veřejnoprávních smluv je více než vhodné.

Veřejnoprávní smlouvy se především uplatní v situacích, kde naleznou svůj prostor a účel i dispozitivní právní normy. Proto, pokud je to tedy vhodné, v těchto případech by měla být dána přednost veřejnoprávním smlouvám před jednostranným správním uvážením.

Jak jsme si mohli z předchozího textu odvodit, jedním z hlavních a neméně důležitým úkolem obecné úpravy veřejnoprávních smluv je zamezení situacím, kdy organizační složky státu mezi sebou uzavírají dohody, které jsou upraveny na základě občanského zákoníku. Podotýkám, že se jedná o dohody sloužící k zabezpečení úkolů organizačních složek státu dle kompetenčního zákona.

2.3 Místo veřejnoprávních smluv v systému veřejné správy

Jak již bylo v předchozí kapitole zmíněno, veřejnoprávní smlouvy nejsou v našem právním řádu ničím novým, ačkoliv jejich právní úprava byla ještě před několika lety víc než vzácná a neúplná.

¹¹ HORZINKOVÁ, E., FIALA, Z., *Správní právo hmotné - Obecná část*, s. 93. ISBN 978-80-87212-55-4

Tehdy se předpokládalo, že dojde ke společné regulaci alespoň některých základních otázek týkající se veřejnoprávních smluv, avšak žádný z návrhů nového správního řádu, který byl v r. 2001 předložen Poslanecké sněmovně, neprošel.

Zlom nastal až v roce 2004, kdy byl správní řád, obsahující obecnou úpravu veřejnoprávních smluv, schválen a následně 1. 1. 2006 nabyt účinnosti.¹²

Předtím, než došlo k obecné úpravě veřejnoprávních smluv a nabytí účinnosti nového správního řádu, existovala pouze zvláštní úprava, která samozřejmě nemohla plně kompenzovat obecnou úpravu. Tato zvláštní úprava byla řešena obzvlášť v zákonech č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen zákon o obecní policii), zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen zákon o ochraně přírody), zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen zákon o obcích) a dalších.

Ačkoliv byla snaha o zapracování nejzákladnějších otázek, které se týkají veřejnoprávních smluv, do novely zákona o obcích, tak i po tomto doplnění existovaly nesporné právní nedostatky. Za zmínku stojí skutečnost, že zcela chybělo řešení sporů z veřejnoprávních smluv.

A proto v rámci přijetí správního řádu došlo s účinností od 1. 1. 2006 zákonem č. 501/2004 k vypuštění § 66d a §66e. Ustanovení v § 66c zákona o obcích bylo nahrazeno novým textem, který nám říká, že: „*Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, použijí se pro veřejnoprávní smlouvy ustanovení správního řádu.*“¹³

Veřejnoprávní smlouvy, které byly uzavřeny dle zvláštní úpravy ještě před nabytím účinnosti správního řádu, jsou dle § 182 odst. 2 ovlivněny tzv. principem nepravé retroaktivity. K tomuto se zákon vyjadřuje takto: „*Ustanovením tohoto zákona se řídí i veřejnoprávní smlouvy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vznik těchto smluv,*

¹² SLÁDEČEK, V., *Obecné správní právo*, 2. aktualizované a přepracované vydání, s. 166. ISBN 987-80-7357-382-9

¹³ *Zákony ČR onLine*. [cit. 28. 3. 2011]. Dostupné z <<http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>>

jakož i nároky z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů.“¹⁴

Na závěr této kapitoly bych se ráda zmínila o skutečnosti, že i když nám svou povahou obecná úprava veřejnoprávních smluv spíše připomíná úpravu hmotněprávní, tak i přesto je obsažena v procesním předpise. Tuto skutečnost nám potvrzuje i text důvodové zprávy ke správnímu řádu: „*V našem právním řádu doposud chybí obecná úprava veřejnoprávních smluv, kterou běžně nalézáme v zahraničí, a třebaže je evidentní, že se jedná o úpravu částečně hmotněprávní, nebylo zbylí, než zařadit příslušná ustanovení do správního řádu, neboť správní právo zpravidla nezná obecné hmotněprávní úpravy.*“¹⁵

¹⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹⁵ Vláda ČR: Důvodová zpráva k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád

3 Hmotněprávní a procesněprávní úprava veřejnoprávních smluv

3.1 Hmotněprávní úprava veřejnoprávních smluv

Současný správní řád v § 160 člení veřejnoprávní smlouvy do tří skupin dle smluvních stran smlouvy. Rozlišujeme tedy:

- smlouvy uzavírané mezi subjekty veřejné správy, jež nazýváme „*smlouvy koordinační*“
- smlouvy uzavírané mezi subjekty veřejné správy a fyzickými nebo právnickými osobami, na které je touto smlouvou přenášén výkon veřejné správy. Tyto smlouvy označujeme jako „*smlouvy subordinační*“
- poslední skupinou veřejnoprávních smluv jsou „*smlouvy o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv nebo povinností*“ neboli smlouvy mezi účastníky¹⁶

3.1.1 Smlouvy koordinační

Koordinační veřejnoprávní smlouvy jsou takové smlouvy, které jsou uzavírány mezi dvěma subjekty veřejné správy. Navzájem mezi sebou je mohou uzavírat:

- „*stát*“
- *veřejnoprávní korporace*¹⁷
- *jiné právnické osoby zřízené zákonem* (státní fondy, všeobecná zdravotní pojišťovna, veřejné vysoké školy)

¹⁶ HORZINKOVÁ, E., FIALA, Z., *Správní právo hmotné - Obecná část*, s. 95. ISBN 978-80-87212-55-4

¹⁷ Veřejnoprávní korporace jsou takové právnické osoby, založené na členském principu, které veřejnou správu vykonávají v přenesené působnosti a jsou zákonem založené, nebo vznikly na jeho základě. Veřejnoprávní korporací jsou například obce, kraje, profesní komory nebo hlavní město Praha.

- *právnícké a fyzické osoby, pokud vykonávají zákonem nebo na základě zákona svěřenou působnost v oblasti veřejné správy.*“ (stanice technické kontroly, veřejná lesní stráž, veřejná rybářská stráž, veřejná myslivecká stráž, finanční arbitři)¹⁸

Smluvními stranami veřejnoprávní smlouvy koordinační smí být výhradně jen subjekty veřejné správy a cílem této smlouvy je zajistit plnění úkolů vyplývajících z výkonu veřejné správy.¹⁹

Z výše uvedeného logicky vyplývá, že veřejnoprávní smlouvy koordinační jsou obecně uzavírány subjekty veřejné správy, které mají právní subjektivitu. Proto správní orgány, které právní subjektivitu nemají, nemohou tyto smlouvy uzavírat.²⁰ Ale jak už to bývá, každé pravidlo má i svou výjimku. Předmětem takovéto smlouvy je potom výkon státní správy a smlouva může být uzavřena pouze za předpokladu, že tak stanoví zvláštní zákon a jejich nadřízený správní orgán s tímto uzavřením souhlasí.

Souhlas nadřízeného správního orgánu je vydán v podobě rozhodnutí. Avšak před vydáním rozhodnutí musí nadřízený správní orgán veřejnoprávní smlouvu posoudit, a to podle obsahu této smlouvy a „z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem.“ Proti rozhodnutí nadřízeného správního orgánu je možné podat odvolání (případně rozklad). Dnem, kdy rozhodnutí nabude právní moci, je souhlas udělen.²¹

Zákon stanoví, že veřejnoprávní smlouvy mohou v souladu s § 160 odst. 3, být uzavřeny i správními orgány, které jsou organizačními složkami státu.²² V některých literaturách bývají tyto smlouvy označovány jako quasiveřejnoprávní smlouvy. Organizační složky státu nejsou právnícké osoby a ani nevlastní právní subjektivitu, ale jednají jménem

¹⁸ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹⁹ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 372. ISBN 978-80-7380-110-6

²⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

²¹ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 373. ISBN 978-80-7380-110-6

²² Podle § 3 odst. 1 zákona o majetku České republiky jsou organizačními složkami státu ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon. Obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

státu, který dle § 21 ObčZ., resp., dle zvláštního zákona, v právních vztazích vystupuje jako právnická osoba. Zákonodárce tímto zvláštním zákonem myslí zejména zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky (dále jen zákon o majetku České republiky).²³

Právní úkony jménem státu koná vedoucí organizační složky, pokud není zvláštním právním předpisem nebo majetkovým zákonem České republiky stanoveno jinak a pokud se tyto úkony organizační složky týkají.

Pro určité právní úkony smí vedoucí organizační složky svěřit jednání jinému zaměstnanci této organizační složky. Pověření však musí mít písemnou podobu. Ostatní zaměstnanci organizační složky mohou konat jménem státu právní úkony jen v rozsahu, který je stanoven ve vnitřním předpise organizační složky.²⁴

Zákon výslovně stanoví, že územní samosprávné celky mohou uzavírat koordinační veřejnoprávní smlouvy při plnění úkolů vyplývajících z jejich samostatné působnosti při výkonu veřejné moci, pouze za předpokladu, že tak stanoví zvláštní zákon.²⁵²⁶

3.1.1.1 Veřejnoprávní smlouvy v zákoně o obcích

3.1.1.1.1 Veřejnoprávní smlouva o výkonu přenesené působnosti obce

Jelikož je běžné, že obce prostřednictvím svých orgánů a na svém území vykonávají přenesenou veřejnou správu, která na ně byla státem přenesena, dává zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen zákon o obcích nebo obecní zřízení) možnost, aby výkon této přenesené působnosti, nebo její části, formou veřejnoprávní smlouvy přenesla jedna obec na druhou, případně vícero obcí na jednu (viz. Příloha č. 1). Podmínkou je, aby se tak uskutečnilo ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

²³ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

²⁴ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

²⁵ Zvláštním zákonem se myslí např. zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

²⁶ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 373. ISBN 978-80-7380-110-6

V obecním zřízení je dále jednoznačně stanoveno, že předmětem této veřejnoprávní smlouvy nemůže být výkon přenesené působnosti, která byla svěřena orgánům některých obcí (př., výkon stavebního úřadu, matrik).²⁷

Jelikož je zákon o obcích vůči správnímu řádu zvláštním zákonem, a pokud tento zákon nestanoví jinak, použije se pro tuto smlouvu ustanovení ve správním řádu.²⁸

I když předmětem této smlouvy je přenesená působnost, tak samotné uzavření smlouvy spadá do samostatné působnosti obce, jelikož záleží jen na jejím rozhodnutí, zda má zájem smlouvu uzavřít. Obvykle rozhoduje o uzavření veřejnoprávní smlouvy za obec (obce) rada obce, případně, je-li to vyhrazeno zastupitelstvu, tak zastupitelstvo anebo i samostatně starosta. Avšak má-li být smlouva skutečně uzavřena, nestačí pouze souhlasný projev smluvních stran, ale je i třeba souhlasu příslušného krajského úřadu. Krajskému úřadu se předkládá návrh veřejnoprávní smlouvy, který je zásadně posouzen z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem. Krajský úřad vydává souhlas v podobě rozhodnutí ve správním řízení a proti tomuto rozhodnutí je dle správního řádu možné použít řádný i mimořádný opravný prostředek.²⁹

Dle § 164 odst. 3 správního řádu, je veřejnoprávní smlouva uzavřena dnem, kdy souhlas krajského úřadu nabývá právní moci. Je požadována písemná forma smlouvy.

Povinné obsahové náležitosti jsou:

- označení smluvních stran
- doba, na kterou se sjednává veřejnoprávní smlouva
- rozsah, ve kterém orgány obce budou vykonávat přenesenou působnost pro jiné obce
- způsob, jak budou uhrazeny náklady vynaložené na výkon přenesené působnosti³⁰

Jakmile dojde k uzavření smlouvy, mají smluvní strany povinnost zveřejnit uzavřenou smlouvu na úředních deskách zúčastněných obcí nejméně po dobu 15 dnů. Rovněž se

²⁷ § 65 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

²⁹ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 186. ISBN 978-80-7400-049-2

³⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

zveřejňuje ve Věstníku právních předpisů kraje a je k nahlédnutí na obecních úřadech obcí, které jsou smluvní strany veřejnoprávní smlouvy.

Stejný postup se uplatňuje při změnách nebo zrušení veřejnoprávní smlouvy. Řešení sporů z těchto smluv je v kompetenci krajského úřadu, případně Ministerstva vnitra.³¹

3.1.1.1.2 Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu přenesené působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

Tato veřejnoprávní smlouva, obdobně jako smlouva předcházející, podléhá právní úpravě obsažené v zákoně o obcích.

Veřejnoprávní smlouvu, týkající se výkonu přenesené působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, mohou uzavírat obce s rozšířenou působností, *„jejichž obecní úřady vykonávají přenesenou působnost v témže kraji.“*

Souhlas k uzavření smlouvy nevydává krajský úřad, jako u předcházející veřejnoprávní smlouvy, ale Ministerstvo vnitra. Před vydáním souhlasu je Ministerstvo vnitra povinno souhlas projednat s věcně příslušným ministerstvem nebo ústředním správním úřadem. Řešení sporů, případně zrušení smlouvy přísluší rovněž Ministerstvu vnitra.

Povinnosti jsou stejné jako u veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti obcí, tj., zveřejnění na úřední desce alespoň po dobu 15 dnů a zveřejnění ve Věstníku právních předpisů. Rovněž povinné obsahové náležitosti jsou zachovány jako u předchozí smlouvy.³²

3.1.1.1.3 Dohoda o sloučení obcí

I když dohoda o sloučení obcí (příp., dohoda o připojení obce) není nazývána veřejnoprávní smlouvou, tak vzhledem ke znakům, které tyto dohody vykazují, je mezi

³¹ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 186. ISBN 978-80-7400-049-2

³² HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 187. ISBN 978-80-7400-049-2

veřejnoprávní smlouvy můžeme zařadit. Stejně jako u veřejnoprávní smlouvy totiž dochází k uzavření smlouvy mezi dvěma či více subjekty veřejného práva a obsah této smlouvy se nezabývá soukromoprávními otázkami.

Skrze tuto dohodu se mohou dvě nebo více obcí sloučit. V § 19 obecního zřízení je ustanoveno, že ke sloučení obcí může dojít pouze v případě, že spolu obce (resp., jejich katastrální území) sousedí. Není možné sloučit obce, které sice splňují podmínku sousedství, ale každá leží v jiném kraji. Jakmile dojde ke sloučení, vzniká nová obec a původní obce zanikají. Území nové obce je tvořeno souhrnem území všech sloučených obcí. Orgány obce zanikají a je zvolen správce obce do té doby, než dojde ke zvolení starosty.

Rozhodnutí o sloučení obcí je v kompetenci zastupitelstev slučovaných obcí, případně může rozhodnutí padnout v místním referendu, pokud je svoláno do 30 dnů od zveřejnění rozhodnutí o sloučení obcí. Dotčené obce jsou povinny rozhodnutí o sloučení oznámit krajskému úřadu předem. Ke sloučení obcí může dojít pouze na začátku kalendářního roku nebo ke dni voleb do zastupitelstev.

Dohoda o sloučení obcí musí být písemná a musí obsahovat tyto náležitosti:

- přesné datum, ke kterému budou obce sloučeny (den, měsíc, rok)
- název obce a sídlo orgánů obce (název nově vzniklé obce je stejný, jako název některé ze slučovaných obcí, nebo vznikne sloučením názvu slučovaných obcí, nebo se vytvoří nový název. V posledních dvou případech je nutný souhlas Ministerstva vnitra)
- *„určení všech právních předpisů obcí, které byly vydány slučovanými obcemi a zůstanou v platnosti v obci nebo v jejích částech po sloučení*
- *výčet katastrálních území obce po sloučení*
- *určení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků PO a organizačních složek slučovaných obcí*³³

Jen pro zajímavost, Česká republika společně s Francií, jsou zeměmi s největším počtem obcí na počet obyvatel. Aktuálně k 1. 1. 2011 je v ČR 6246 obcí.³⁴

³³ § 19 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁴ WIKIPEDIE, OTEVŘENÁ ENCYKLOPEDIE. *Obce v Česku s nejmenším počtem obyvatel*. [online]. [cit. 25. 4. 2011]. Dostupné z:

3.1.1.1.4 Dohoda o připojení obce k jiné obci

Dohoda o připojení obce k jiné obci je svými povinnostmi a náležitostmi obdobná dohodě o sloučení obcí, s jediným rozdílem, a to, že pokud dojde k připojení, tak připojující obec zanikne.³⁵

3.1.1.1.5 Dohoda o změně hranic obcí

Ustanovení § 26 zákona o obcích, obcím umožňuje vzájemnou úpravu svých hranic, aniž by muselo dojít ke sloučení, připojení nebo oddělení obcí. Rozhodnutí o změně hranic a následné uzavření veřejnoprávní smlouvy je v kompetenci zastupitelstva. Jedinou podmínkou je projednání dohody s katastrálním úřadem. Skutečně jde o pouhé projednání, jelikož katastrální úřad nemá pravomoc k tomu, aby uzavření dohody zabránil.³⁶ „*Pokud by mělo dojít zároveň ke změně území kraje, bude zapotřebí i rozhodnutí vlády.*“ Jakmile se uzavře dohoda o změně hranic, obec tuto skutečnost oznámí na Ministerstvo financí a finančnímu úřadu.³⁷

3.1.1.1.6 Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí

Obce mají právo vytvářet svazky obcí anebo se mohou stávat součástí svazků již vytvořených.

Svazek obcí je právnickou osobou a členem svazku obcí může být pouze obec. Počet obcí ve svazku je neomezený a jednotlivé obce ve svazku obcí nemusí spolu sousedit.³⁸ Zde je uvedeno pár příkladů předmětů činnosti svazku obcí:

- „*úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany*
- *zabezpečení čistoty obce, shromažďování a odvoz komunálních odpadů a jejich nezávadné zpracování*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Obce_v_%C4%8Cesku_s_nejni%C5%BE%C5%A1%C3%ADm_po%C4%8Dtem_obyvatel>.

³⁵ § 19 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁶ § 26 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 188. ISBN 978-80-7400-049-2

³⁸ § 49 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

- *zavádění, rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí*
- *správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, sportovních a kulturních zařízení*³⁹

*„Předmětem svazku nemůže být plnění úkolů v přenesené působnosti.“*⁴⁰

Součástí smlouvy o dobrovolném svazku obcí je příloha v podobě stanov svazku. V těchto stanovách musí být uvedeno:

- *„název a sídlo členů svazku obcí,*
- *název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti,*
- *orgány svazku obcí, způsob jejich ustanovování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování,*
- *majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí,*
- *zdroje příjmů svazku obcí,*
- *práva a povinnosti členů svazku obcí,*
- *způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí,*
- *podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu,*
- *obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily*⁴¹

Tyto povinné náležitosti jsou stanoveny v § 50 odst. 2, obsahové náležitosti smlouvy o dobrovolném svazku obcí zákon nestanovil.

Jakmile obec učiní jiné obci (obcím) návrh na vytvoření svazku obcí, je tímto návrhem vázána ode dne, kdy byl návrh schválen zastupitelstvem, do dne, který byl stanoven pro přijetí návrhu smlouvy, jestliže obec, které byl návrh určen, jej před uplynutím lhůty neodmítne. Smlouva je účinná ode dne přijetí návrhu všemi jeho účastníky.

Jakmile obec sama návrh schválí, nemůže jej zrušit ani změnit. Zde můžeme spatřit rozdíl vůči úpravě v ObčZ., kde navrhovatel může svůj návrh změnit či zrušit, jestliže změna

³⁹ § 50 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 188. ISBN 978-80-7400-049-2

⁴¹ § 50 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

či odvolání návrhu adresátovi dojde dřív, než samotný návrh, nebo nejpozději společně s návrhem.

Není-li ve smlouvě stanoveno jinak, je účinná dnem, kdy návrh přijali všichni účastníci.
42

Občané sdružených obcí mohou nahlížet do zápisů o jednání zasedání a rovněž se účastnit samotného zasedání. Mohou orgánům svazku obcí předkládat své návrhy apod. Věk občana musí být vyšší než 18 let.⁴³

Zákon stanoví přezkum hospodaření svazku obce za každý uplynulý kalendářní rok. Záleží na rozhodnutí svazku, zda přezkum bude provádět krajský úřad či auditorská společnost. Veškeré náklady na přezkoumání hradí svazek obcí ze svého rozpočtu. Pokud se svazek obcí nevyjádří, kdo přezkum provede, automaticky na náklady obce provede přezkum hospodaření svazku krajský úřad.⁴⁴

Svazek obcí se musí dle ObčZ., registrovat jako zájmové sdružení PO.⁴⁵

3.1.1.1.7 Smlouva o spolupráci mezi obcemi ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti

V zákoně o obcích v § 46 jsou stanoveny pravidla pro spolupráci mezi obcemi v rámci samostatné působnosti. Jsou zde uvedeny i různé formy spolupráce a jednou z nich je i spolupráce obcí s cílem splnit konkrétní úkol.

Tato smlouva, jak jsem již naznačila, je uzavřena na základě zákona o obcích, jde-li o spolupráci mezi kraji, je upravena zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (dále jen zákon o krajích). Smlouva obsahuje dohodu dvou nebo více obcí o společném splnění určitého úkolu. Předmětem smlouvy může být např. zabezpečení pitné vody pro občany obce, vybudování

⁴² § 51 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ § 52 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ § 53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 188. ISBN 978-80-7400-049-2

stavby, budování kanalizace apod. Na druhou stranu předmětem této smlouvy nesmí být vznik právnické osoby.

Aby mohla být smlouva uzavřena, musí ji schválit zastupitelstvo zúčastněných obcí, musí být písemná a obsahovat povinné náležitosti. Těmi jsou:

- „*označení účastníků smlouvy*. Účastníci jsou obce, zastupitelstva či jiné orgány nikoliv
- *vymezení předmětu smlouvy a jeho rozsahu*
- *práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy*,
- *způsob využití stavby po jejím dokončení, je-li stavba předmětem smlouvy*,
- *způsob odstoupení účastníků od smlouvy a vypořádání části jejich majetku*“

Smlouva může být uzavřena na dobu určitou i neurčitou a účinnosti nabývá v den, kdy je přijata všemi účastníky, pokud zde není stanoveno jinak.

Majetek, který obce získají výkonem společných činností, se stává podílovým spoluvlastnictvím všech účastníků smlouvy, nedohodnou-li se ve smlouvě jinak. Účastníci obce za závazky, které jim vzniknou vůči třetím stranám, odpovídají společně a nerozdílně, pokud není ve smlouvě upraveno jinak.⁴⁶

3.1.1.2 Koordinační veřejnoprávní smlouvy ve správním řádu

3.1.1.2.1 Veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňující dálkový přístup

Správní řád stanoví správním orgánům povinnost zřídit úřední desku a také povinnost, že obsah úřední desky musí být zveřejněn způsobem, který umožňuje dálkový přístup, tedy prostřednictvím internetu.

Není mi znám zákon, který by všem obcím prikazoval zřídit vlastní internetové stránky, a proto, zejména pro menší obce, může být dosti problematické zveřejnit obsah úřední desky prostřednictvím internetu. Na tuto situaci nezapomněl správní řád, v § 26. Jestliže správní

⁴⁶ § 48 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

orgán, který má povinnost zřídit úřední desku, „případně orgán územní samosprávy, který zřizuje úřední desku pro všechny orgány územního samosprávného celku, není schopen zajistit zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňující dálkový přístup, lze ke splnění této povinnosti uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obcí s rozšířenou působností.“

Smluvní strany jsou:

- obec, která má povinnost zřídit úřední desku
- obec s rozšířenou působností

Na úřední desce jsou zveřejňovány dokumenty vzniklé v rámci přenesené, ale i samostatné působnosti.

3.1.1.2.2 Veřejnoprávní smlouva o provozování elektronické podatelny

Veřejnoprávní smlouva o provozování elektronické podatelny je rovněž jako předcházející smlouva, upravena správním řádem. Předmětem této smlouvy je zajistit příjem podání, která nekonkrétní subjekt činí vůči správnímu orgánu v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem. V případě, kdy správní orgán není schopen zajistit elektronickou podatelnu, lze uzavřít tuto veřejnoprávní smlouvu s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu má sídlo.

Tato veřejnoprávní smlouva je obdobná jako veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňující dálkový přístup, a proto pro ni platí to stejné, jako u předchozí smlouvy.

3.1.1.3 Koordinační veřejnoprávní smlouva v zákoně o obecní policii

3.1.1.3.1 Veřejnoprávní smlouva týkající se plnění úkolů obecní policie

Obecní policie je orgán obce, který zabezpečuje veřejný pořádek v obci a jiné úkoly dle zákona o obecní policii. Obce nemají zákonem stanovenou povinnost zřizovat obecní policii, proto mohou obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, uzavřít s jinou obcí v témže kraji,

kteřá obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, „na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly obecní policie na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami.“⁴⁷ (viz. Příloha č. 2).

K uzavření smlouvy je potřeba souhlasu krajského úřadu, který souhlas vydává formou správního rozhodnutí ve správním řízení. Smluvní strana, která obecní policii nezřídila, je povinna strážníkům, kteří budou na jejím území vykonávat dohodnutou činnost, vydat písemné zmocnění, jímž jsou oprávněni k výkonu.

Předmět i uzavření smlouvy náleží do samostatné působnosti zúčastněných obcí. Ve smlouvě musí být uvedeno:

- „označení obcí, které jsou jejími smluvními stranami,
- určení rozsahu úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, které bude obecní policie vykonávat na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a které jsou smluvními stranami této smlouvy, jakož i den, od kterého bude obecní policie tyto úkoly vykonávat,
- způsob úhrady nákladů spojených s výkonem úkolů podle písmena b)“⁴⁸

3.1.1.3.2 Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků obecní policie

V situacích, kdy na území obce došlo k vyhlášení krizového stavu (stav nebezpečí, ohrožení, nouzový stav)⁴⁹ je starosta obce, na jejímž území byl vyhlášen krizový stav, se starostou obce, která poskytne strážníky, oprávněn uzavřít veřejnoprávní smlouvu.⁵⁰

Než obec využije služeb strážníků, je povinen starosta obce, na jejímž území byl vyhlášen krizový stav, oznámit tuto skutečnost krajskému úřadu a vydat strážníkům průkaz ve formě písemného potvrzení. Ve většině případů starosta řídí činnost strážníků. Pokud některý ze strážníků při plnění svého úkolu způsobí škodu, odpovídá za tuto škodu obec, v nichž je vyhlášen krizový stav.⁵¹

⁴⁷ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 187. ISBN 978-80-7400-049-2

⁴⁸ § 3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁰ § 3b zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ § 3c zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Podstatné náležitosti smlouvy o poskytnutí strážníků obecní policie:

- smluvní strany
- počet poskytnutých strážníků
- vymezení jejich úkolu
- právní titul pro uzavření smlouvy
- období, po které se strážníci poskytují

Uzavření této veřejnoprávní smlouvy nebrání skutečnost, že obce neleží ve stejném kraji.⁵²

3.1.1.4 Koordinační veřejnoprávní smlouvy ve stavebním zákoně

3.1.1.4.1 Veřejnoprávní smlouva o výkonu působnosti stavebního úřadu

Správní orgány, které jsou zároveň obecnými stavebními úřady ve svých správních obvodech, jsou vyjmenovány v § 13 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavební řádu (dále jen stavební zákon).

Obec s obecním úřadem, který je zároveň i obecným stavebním úřadem je oprávněna s jinou obcí uzavřít veřejnoprávní smlouvu, jejímž předmětem je výkon působnosti stavebního úřadu. Souhlas s uzavřením smlouvy uděluje krajský úřad. V obci, kde není stavební úřad a ani neuzavřela tuto veřejnoprávní smlouvu, vykonává působnost obecného stavebního úřadu obecní úřad, který byl tímto výkonem pověřen. Obec bez stavebního úřadu musí ležet ve stejném správním obvodu jako pověřený obecní úřad.⁵³

3.1.1.4.2 Veřejnoprávní smlouva o výkonu části působnosti úřadu územního plánování

Pouze obec s rozšířenou působností smí v plném rozsahu působit a vykonávat činnost úřadu územního plánování. „Obyčejná“ obec (bez rozšířené působnosti) může být úřadem

⁵² § 3b zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵³ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 187. ISBN 978-80-7400-049-2

územního plánování pouze v omezené míře a za předpokladu, že zajistí pracovníky s potřebnou kvalifikací, kteří budou schopni tuto pracovní náplň vykonávat.

Mohou tedy:

- pořizovat územní a regulační plány pro území obce
- podávat návrhy na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti
- další činnosti dle stavebního zákona.⁵⁴

Obec s obecním úřadem, který sice není úřadem územního plánování, ale v omezené míře vykonává část jeho působnosti, je oprávněna s jinou obcí ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností uzavřít veřejnoprávní smlouvu o výkonu působnosti i pro tuto obec. Smlouva je uzavřena pouze se souhlasem krajského úřadu.⁵⁵

3.1.1.5 Koordinační veřejnoprávní smlouvy v dalších zvláštních zákonech

3.1.1.5.1 Dohoda o zpracování plánu odpadového hospodářství původce odpadů

Jestliže obce vytvořily dobrovolný svazek obcí za účelem zabezpečení svých povinností při nakládání s komunálním odpadem, mohou touto veřejnoprávní smlouvou vytvořit plán odpadového hospodářství původce odpadů.⁵⁶

3.1.1.5.2 Dohoda o vytvoření společného školského obvodu spádové školy

Podle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, má obec povinnost zajistit pro plnění povinné školní docházky podmínky. Proto se obec může se sousedními obcemi (obcí) dohodnout a vytvořit společný školský obvod základní školy, a to na základě této dohody⁵⁷(viz. Příloha č. 3). „*Příslušnou část společného školského obvodu stanoví každá ze zúčastněných obcí obecně závaznou vyhláškou.*“ (viz. Příloha č. 4) Pokud není ve smlouvě

⁵⁴ § 6 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

⁵⁵ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 187. ISBN 978-80-7400-049-2

⁵⁶ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech

⁵⁷ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání

vyřešena otázka náhrady neinvestičních výdajů na žáka, „je obec, ve které má žák trvalé bydliště povinna hradit obci, která školu zřídila, neinvestiční výdaje této školy na žáka.“⁵⁸

3.1.1.5.3 Smlouva o spolupráci mezi kraji, ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti

Úprava této smlouvy je obdobnou právní úpravou veřejnoprávní smlouvy o spolupráci mezi obcemi ke splnění konkrétního úkolu, dle § 48 zákon o obcích.⁵⁹

3.1.1.5.4 Smlouva o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny

Kraj může na vybrané základní knihovny v kraji přenést plnění regionálních funkcí. Tato smlouva musí mít písemnou formu, jinak je neplatná.⁶⁰

3.1.1.5.5 Další koordinační smlouvy

- dohoda o zajištění provozování veřejného pohřebiště
- smlouva o stanovení společného postupu při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku mezi Policií ČR a obcí
- smlouva o atestacích informačních systémů veřejné správy⁶¹

3.1.2 Subordinační veřejnoprávní smlouvy

Subordinačními veřejnoprávními smlouvami se ve svých ustanovení § 161 zabývá správní řád. Zde, v odst. 1 je ustanoveno, že tyto veřejnoprávní smlouvy může uzavřít vykonavatel veřejné správy (tj., příslušný správní orgán) s osobou, vůči které bude směřovat

⁵⁸ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 188. ISBN 978-80-7400-049-2

⁵⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁰ Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách

⁶¹ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 188 - 189. ISBN 978-80-7400-049-2

výkon veřejné správy, jinak řečeno, „s osobou, která by byla účastníkem podle § 27 odst. 1, kdyby probíhalo řízení podle části druhé, a to i namísto vydání rozhodnutí.“

Tyto smlouvy jsou vhodnými alternativami v situacích, které by se jinak musely řešit vydáním vrchnostenského správního aktu.⁶²

Důvodová zpráva k zákonu č. 500/2004 Sb., uvádí, že subordinace zde neznamena nerovné postavení smluvních stran v tom smyslu, že by bylo správnímu orgánu umožněno, aby účastníkům něco diktoval, ale spíše se jedná o „určitou moderaci obsahu závazku, který by jinak mohl vzniknout správním aktem.“ Proto tedy, pokud dojde k nedodržení smlouvy ze strany účastníka, je správní orgán oprávněn namísto této smlouvy vydat správní akt (rozhodnutí).⁶³

Subordinační veřejnoprávní smlouvy lze uzavřít i v případě, že již probíhá řízení podle části druhé správního řádu, avšak nutno podotknout, že správní orgán má povinnost v tomto případě řízení zastavit, a to formou usnesení. Jestliže bude veřejnoprávní smlouva později zrušena, na řízení, které bylo zastaveno, se naváže a pokračuje se v něm.

Aby veřejnoprávní smlouva nabyla platnosti, je nutný písemný souhlas třetích osob, tedy osob, „které by byly účastníky dle § 27 odst. 2 a 3 správního řádu.“ Další podmínkou, která je nezbytná pro vznik veřejnoprávní smlouvy subordinační je, aby tak stanovil zvláštní zákon. Jestliže se nepodaří získat souhlas třetích osob, využije správní orgán možnosti vydání rozhodnutí ve správním řízení, v němž využije podklady, které získal při přípravě veřejnoprávní smlouvy.⁶⁴

3.1.2.1 Subordinační veřejnoprávní smlouva ve stavebním zákoně

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon) v § 4 odst. 1 připouští uzavírání subordinačních veřejnoprávních smluv, místo vydávání správního rozhodnutí, avšak nesmí tímto být „dotčena práva a oprávněné zájmy dotčených osob a zájmy dotčených orgánů.“⁶⁵

⁶² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁶³ Vláda ČR: Důvodová zpráva k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád

⁶⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁶⁵ Zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

3.1.2.1.1 Veřejnoprávní smlouva nahrazující některá územní rozhodnutí

Tuto smlouvu může uzavřít vykonavatel veřejné správy, jenž zastává funkci obecného stavebního úřadu, s žadatelem o vydání územního rozhodnutí. Tak je možné nahradit územní rozhodnutí o umístění stavby, územní rozhodnutí o změně stavby, územní rozhodnutí o změně vlivu stavby na využití území a územní rozhodnutí o změně využití území.

K uzavření smlouvy je nezbytné získání souhlasu dotčených orgánů veřejné správy a rovněž souhlas těch, kteří by byli účastníky územního řízení.⁶⁶ Obsahové náležitosti veřejnoprávní smlouvy, která nahrazuje územní rozhodnutí, jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, tím je myšlena vyhláška č. 503/2006 o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření.

K povinným náležitostem veřejnoprávní smlouvy, která nahrazuje některá územní rozhodnutí, patří:

- „*umístění stavby obdobné náležitosti jako náležitosti stanovené v § 9 odst. 1 a 2; její grafická příloha má náležitosti stanovené v § 9 odst. 5,*
- *změně využití území obdobné náležitosti jako náležitosti stanovené v § 10 odst. 1 a 2; její grafická příloha má náležitosti stanovené v § 10 odst. 5,*
- *změně stavby obdobné náležitosti jako náležitosti stanovené v § 11 odst. 1 a 2; její grafická příloha má náležitosti stanovené v § 11 odst. 5.*“⁶⁷

Do 7 dnů, od předložení návrhu veřejnoprávní smlouvy stavebnímu úřadu, tento úřad osobám, které by byly účastníky územního řízení dle zvláštního zákona, oznámí postup dle odstavce 3. Platí, že nebudou-li získány všechny potřebné souhlasy pro uzavření veřejnoprávní smlouvy, nezbyvá nic jiného, než vydat autoritativní úřední rozhodnutí.⁶⁸

⁶⁶ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 191. ISBN 978-80-7400-049-2

⁶⁷ Vyhláška č. 503/2006 o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření

⁶⁸ § 78 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

3.1.2.1.2 Veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební povolení

Veřejnoprávní smlouva o provedení stavby nebo terénních úprav nahrazující stavební povolení uzavírá mezi sebou stavebník⁶⁹ a vykonavatel veřejné správy, který zastává funkci obecného či speciálního stavebního úřadu.

Povinné obsahové náležitosti smlouvy jsou rovněž stanoveny prováděcím předpisem a všechny ostatní podmínky k uzavření smlouvy jsou totožné s podmínkami u předcházející smlouvy.⁷⁰

3.1.2.2 Subordinační veřejnoprávní smlouvy dle zákona o zaměstnanosti

3.1.2.2.1 Dohoda o zabezpečení pracovní rehabilitace

Podle zákona o zaměstnanosti je pracovní rehabilitace „*souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením.*“ Ta spočívá v poskytování poradenství se zaměřením na volbu povolání, volbu zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti, zprostředkování, udržení a změna zaměstnání, teoretická a praktická příprava pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, změna povolání a vytváření vhodných podmínek pro výkon zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti.

Právo, zákonem přiznané, na pracovní rehabilitaci mají osoby se zdravotním postižením, z důvodu jejich snížené konkurenceschopnosti na trhu práce.

Pracovní rehabilitace zajišťuje příslušný úřad práce, jehož povinností je rovněž hrazení nákladů spojených s rehabilitací. Úřad práce má možnost jinou právnickou nebo fyzickou

⁶⁹ stavebníkem je osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby

⁷⁰ § 116 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

osobu se specializací na pomoc osobám se zdravotním postižením, pověřit zabezpečením pracovní rehabilitace.⁷¹

Děje se tak prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy, která musí obsahovat tyto náležitosti:

- identifikační údaje účastníků dohody
- identifikační údaje osoby se zdravotním postižením, pro kterou je pracovní rehabilitace určena
- obsah a délku pracovní rehabilitace
- místo a způsob provedení pracovní rehabilitace
- způsob, výši a podmínky úhrady nákladů na zabezpečení pracovní rehabilitace
- způsob kontroly plnění sjednaných podmínek
- způsob ověření získaných znalostí a dovedností
- podmínky a termín zúčtování poskytnuté úhrady nákladů na zabezpečení pracovní rehabilitace
- závazek právnické nebo fyzické osoby vrátit poskytnutou úhradu nákladů nebo její poměrnou část, pokud nedodrží sjednané podmínky nebo pokud jí byla jejím zaviněním poskytnuta neprávem nebo v částce vyšší, než náležela
- ujednání o vypovězení dohody⁷²

3.1.2.2.2 Dohoda o provedení poradenské činnosti

Poskytování poradenství je součástí tzv. opatření aktivní politiky zaměstnanosti a získáme jím osobnostní a kvalifikační předpoklady „*pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání a pro volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením.*“ Cílem je zvýšení šancí uplatnit se na trhu práce.⁷³

Tato veřejnoprávní smlouva je obdobná jako předchozí smlouva. Obsahové náležitosti jsou totožné, avšak smluvními stranami jsou úřad práce a odborné zařízení.⁷⁴

⁷¹ § 69 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

⁷² § 70 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

⁷³ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 192. ISBN 978-80-7400-049-2

⁷⁴ Pedagogicko-psychologická poradna, diagnostické pracoviště

3.1.2.2.3 Dohoda o vytvoření chráněného pracovního místa

Za účelem motivace zaměstnavatelů k zaměstnávání osob se zdravotním postižením umožňuje zákon o zaměstnanosti zaměstnavatelům uzavřít dohodu o vytvoření chráněného pracovního místa (příp., dohodu o vytvoření chráněné pracovní dílny) s úřadem práce. Toto místo musí být v provozu nejméně 2 roky ode dne, který byl sjednán v dohodě.⁷⁵

Za vytvoření pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením náleží zaměstnavateli příspěvek od úřadu práce ve výši maximálně osminásobku a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně dvanáctinásobku „*průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku.*“⁷⁶ Vytvoří-li zaměstnavatel 10 a více chráněných pracovních míst, příspěvek na jedno místo činí maximálně desetinásobek nebo maximálně čtrnáctinásobek pro osobu s těžším zdravotním postižením průměrné mzdy. Příspěvek se poskytuje zaměstnavatelům za podmínky, že nemají žádné nedoplatky (např., daňové nedoplatky, vůči zdravotní pojišťovně, OSSZ apod.).

Dohoda o vytvoření chráněného pracovního místa má tyto povinné náležitosti:

- *„identifikační údaje účastníků dohody*
- *charakteristiku chráněného pracovního místa*
- *závazek zaměstnavatele, že na vytvořeném pracovním místě zaměstná osobu se zdravotním postižením*
- *dobu, po kterou bude chráněné pracovní místo provozováno*
- *výši příspěvku, jeho specifikaci a způsob úhrady*
- *podmínky, za kterých bude příspěvek poskytován*
- *způsob kontroly plnění sjednaných podmínek*
- *podmínky a termín zúčtování poskytnutého příspěvku*
- *závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu byl jeho zaviněním poskytnut neprávem nebo v částce vyšší, než náležel, a lhůtu pro vrácení příspěvku*
- *ujednání o vypovězení dohody“*

⁷⁵ § 75 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

Chráněným pracovním místem je např., místo vrátného, rukodělné předměty, pomocný údržbář apod.

3.1.2.2.4 Dohoda o vytvoření chráněné pracovní dílny

Chráněná pracovní dílna je takové pracoviště zaměstnavatele, které je přizpůsobeno k tomu, aby zaměstnávalo osoby se zdravotním postižením. Abychom takové pracoviště mohli označit za chráněnou pracovní dílnu, musí zde být v průměrném ročním přepočteném počtu zaměstnanců nejméně 60% zaměstnanců se zdravotním postižením. Ostatní náležitosti, podmínky i výhody jsou stejné jako u dohody o vytvoření chráněného pracovního místa.⁷⁷

3.1.2.2.5 Dohoda o vytváření veřejně prospěšných prací a dohoda o vytváření společensky účelných pracovních míst

“Veřejně prospěšnými pracemi se rozumí časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které vytváří zaměstnavatel nejdéle na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, a to i opakovaně, k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání.”⁷⁸

Vytváří se dohodou s úřadem práce, který zaměstnavatelům na tyto pracovní příležitosti poskytuje příspěvek. Společensky účelná pracovní místa zajišťují uchazečům, u kterých je nemožné zajistit jiným způsobem pracovní uplatnění. Tímto místem je i takové pracovní místo, které zřídil uchazeč o zaměstnání za účelem výkonu samostatně výdělečné činnosti na základě dohody s úřadem práce.

Pokud by mělo být zřízeno víc než 5 společensky účelných pracovních míst, vyžaduje se vypracování odborného posudku. I zde zaměstnavatelé za vytvoření společensky účelného pracovního místa mají nárok na příspěvek.⁷⁹

⁷⁷ § 75 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

⁷⁸ § 112 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

⁷⁹ § 113 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

Zákon o zaměstnanosti, kromě výše uvedených veřejnoprávních smluv, dále upravuje např.,:

- dohodu o poskytnutí příspěvku v rámci aktivní politiky zaměstnanosti
- dohodu o rekvalifikaci
- dohodu o poskytnutí hmotné podpory rekvalifikace
- dohodu o školení nových zaměstnanců
- a další.⁸⁰

3.1.2.3 Subordinační veřejnoprávní smlouva o službách v dopravě

3.1.2.3.1 Smlouva o závazku veřejné služby v oblasti silniční dopravy

„Závazky veřejné služby jsou provozní, přepravní a tarifní závazky ve veřejné linkové dopravě,“ jejíž provoz má zajistit dopravní obslužnost na území, které byly přijaty dopravcem ve veřejném zájmu a v obchodním zájmu by jinak tyto závazky dopravce přijal z části nebo vůbec.

Pokud má být smlouvou zajištěna základní dopravní obslužnost na území kraje, smluvními stranami budou dopravce a kraj. Jestliže se jedná o zajištění tzv. ostatní dopravní obslužnosti, kdy obci krajem zajištěná dopravní obslužnost nestačí, smlouvu uzavírá obec s dopravcem. Základní dopravní obslužností území kraje je myšleno zajištění přiměřené dopravy ve všech dnech v týdnu z důvodu veřejného zájmu, a to především do úřadů, škol, k soudům, do zaměstnání či do zařízení, které poskytují základní zdravotní péči, a zpět.⁸¹

Z vlastní zkušenosti vím, že vozy autobusové dopravy někdy jezdí poloprázdné a i zcela prázdné. Proto se ptám, jestli se dopravci vyplatí mít zřízenou tuto linku. Odpovídá mi § 196. Motivací dopravce, který přijal závazek ve veřejném zájmu a provozuje linkovou dopravu dle smlouvy, je finanční subvence od kraje (příp., obce), který dopravci hradí prokazatelné náklady, které mu vznikly v důsledku plnění závazku. Součástí písemné smlouvy je i také předběžný odborný odhad prokazatelné ztráty za celé období, na které se závazek uzavírá.⁸²

⁸⁰ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 192. ISBN 978-80-7400-049-2

⁸¹ § 19a zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

⁸² § 196 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

3.1.2.3.2 Smlouva o závazku veřejné služby v oblasti drážní dopravy

Závazky veřejné služby v oblasti drážní dopravy jsou takové závazky dopravce, které se zavázal přijmout ve veřejném zájmu a tyto závazky by v rámci obchodního zájmu přijal pouze z části nebo vůbec, jelikož jsou ekonomicky nevýhodné.

Tyto závazky jsou s dopravcem sjednány státem v rámci výběrového řízení. Stát rovněž hradí dopravci prokazatelnou ztrátu, která mu vznikla plněním těchto závazků.

Závazky veřejné služby jsou uzavírány písemnou smlouvou, které uzavírají jménem státu:

- Okresní úřad s dopravcem, aby zajistil základní dopravní obslužnost na území kraje
- Ministerstvo dopravy, chce-li zajistit dopravní prostředky státu⁸³

3.1.2.4 Subordinační veřejnoprávní smlouvy v dalších právních předpisech

3.1.2.4.1 Smluvní ochrana přírody

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen zákon o ochraně přírody) umožňuje pro evropsky významná území, namísto aby byly vyhlášeny národní přírodní rezervací, národní přírodní památkou, přírodní rezervací, přírodní památkou nebo památným stromem, na základě písemné veřejnoprávní smlouvy tyto lokality označit za chráněné a v případě stromu za památný, za podmínky, že již nejsou zvláště chráněny dle tohoto zákona.

Smlouva se uzavírá mezi orgánem, který je oprávněn k jejich vyhlášení, tedy orgánem ochrany přírody a majitelem dotčeného pozemku.⁸⁴

„Smluvně lze dále chránit i stromy nebo jiná území se soustředěnými přírodními hodnotami, kde jsou zastoupeny významné či jedinečné ekosystémy v rámci příslušné

⁸³ § 39 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 193. ISBN 978-80-7400-049-2

biogeografické oblasti nebo stanoviště vzácných či ohrožených druhů živočichů a rostlin, pokud již nejsou zvláště chráněny podle tohoto zákona.“

Povinné obsahové náležitosti smlouvy jsou:

- *"vymezení ochranných podmínek chráněného území nebo památného stromu,*
- *způsob péče o chráněné území nebo strom“⁸⁵*

Smluvní ochrana je k pozemku vázána formou věcného břemene, o zápis do katastru nemovitostí žádá příslušný orgán ochrany přírody. Pokud chci smluvně zřízenou ochranu zrušit, lze to na základě písemné dohody mezi orgánem ochrany přírody, který je oprávněn k vyhlášení a vlastníkem pozemku. Chráněné území označuje orgán, který je oprávněn k jejich vyhlášení na svůj náklad.⁸⁶

U této veřejnoprávní smlouvy se vedou diskuse, zda je správně označována za subordinační veřejnoprávní smlouvu, či nikoliv. Specifická je tím, že touto smlouvou je nahrazeno nařízení vlády, a jak už víme, správní řád pro subordinační veřejnoprávní smlouvy stanoví, že jsou alternativou vydání správního aktu. Nicméně, i přes to všechno se jedná o veřejnoprávní smlouvu ve smyslu obecných ustanovení § 159 správního řádu.

3.1.2.4.2 Další subordinační smlouvy

Někdy je obtížné odlišit veřejnoprávní smlouvy od smluv soukromoprávních, což způsobuje smluvní strana, která se v některých případech od subjektu veřejné správy liší. Jen pro zajímavost uvádím několik ukázek.

K veřejnoprávním smlouvám, které nesporně můžeme označit za subordinační např., patří:

- smlouva k zajištění výkonu státní správy ve věcech létajících zařízení
- smlouva o provádění dílčích zkušebních úkonů v řízení o uznání osiva a sadby

⁸⁵ Zákon č. 144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

⁸⁶ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 193. ISBN 978-80-7400-049-2

K veřejnoprávním smlouvám, o kterých nemůžeme říct s jistotou, že k veřejnoprávním smlouvám subordinačním patří, i když splňují zákonná a teoretická kritéria:

- dohoda o realizaci programů snižování emisních látek znečišťující ovzduší
- dohoda o zařazení do aktivní zálohy
- smlouva o poskytnutí dotace na podporu výzkumného projektu
- a další.⁸⁷

3.1.3 Veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky

Tyto smlouvy jsou také nazývány smíšenými smlouvami nebo smlouvami o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv nebo veřejných subjektivních povinností.

Smíšené smlouvy uzavírají ti, kdož by byli účastníky správního řízení dle § 27 odst. 1 SpŘ., pokud by řízení probíhalo podle části druhé správního řádu, případně také ti, kteří se již takového řízení účastní a povaha věci to nevylučuje nebo nestanoví-li jinak zvláštní zákon.

K uzavření smlouvy je zapotřebí výslovného zákonného zmocnění, pokud tak stanoví zvláštní zákon a rovněž se vyžaduje souhlas správního orgánu, jenž posoudí, zda je smlouva v souladu s právními předpisy a veřejným zájmem.

Souhlas je vydáván ve „*formě správního rozhodnutí, pro které platí ustanovení části druhé správního řádu a kde účastníky řízení jsou smluvní strany veřejnoprávní smlouvy.*“ Udělením souhlasu je tato veřejnoprávní smlouva uzavřena.⁸⁸

3.1.3.1 Smlouva o plnění povinnosti na úseku požární ochrany

Právnícké a podnikající fyzické osoby mají povinnost plnit povinnosti, které jim vyplývají ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Jedná se např., o:

- obstarání a zabezpečení požární techniky v potřebném množství a druzích
- vytváření podmínek pro hašení požárů a záchranné práce

⁸⁷ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, s. 194. ISBN 978-80-7400-049-2

⁸⁸ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní*, s. 330. ISBN 987-80-87212-34-9

- a další.⁸⁹

Uzavřením této smlouvy právnické a podnikající fyzické osoby převádějí zajištění plnění povinností vyplývajících z výše uvedeného zákona, na druhou takovou osobu.

3.1.3.2 Smlouva o sdílení povolení k nakládání s vodami

Abychom mohli nakládat s vodami, je zapotřebí tzv. povolení nakládání s vodami, které uděluje vodoprávní úřad. Neodporuje-li to rozhodnutí vodoprávního úřadu, lze povolení k nakládání s vodami nahradit touto veřejnoprávní smlouvou.⁹⁰

3.1.3.3 Smlouva o převedení dobývacího prostoru

Tato veřejnoprávní smlouva je uzavřena mezi držitelem práva k dobývacímu prostoru a další osobou, na základě zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, o převedení dobývacího prostoru. Smlouva je uzavřena se souhlasem báňského úřadu, který je o tom následně i uvědomen.⁹¹

⁸⁹ § 5 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů

3.2 Procesněprávní úprava veřejnoprávních smluv

3.2.1 Návrh na uzavření veřejnoprávní smlouvy a jeho zánik

Za návrh na uzavření veřejnoprávní smlouvy se dle správního řádu považuje takový projev vůle:

- který je podán v písemné podobě. Za písemný návrh lze považovat i návrh podaný elektronicky s platným a zaručeným elektronickým podpisem.
- který má za cíl uzavření veřejnoprávní smlouvy a který k tomuto cíli směřuje.
- jenž je určen jedné osobě nebo více subjektům.
- ze kterého jasně vyplývá, kdo je navrhovatelem smlouvy, subjekty, kterým je návrh určen, druh uzavírané veřejnoprávní smlouvy a požadavky na její obsah. Návrh tedy musí být dostatečně určitý, a to je v případě, pokud obsahuje podstatné náležitosti stanovené právním předpisem.
- ze kterého vyplývá navrhovatelova vůle, a i to, že v případě, kdy dojde k akceptaci návrhu, je navrhovatel tímto návrhem vázán.⁹²

Návrh začne působit ode dne, ve kterém je jednostranný projev vůle doručen osobě, které byl návrh adresován. Za dojití považujeme pouze vlastní doručení. Pokud návrh předáme k poštovní přepravě, chybně bychom se domnívali, že návrh tímto předáním začne působit.⁹³

K předložení, či přijetí návrhu smlouvy mohou být zájemci vyzváni způsobem, který je obsažen v § 146 odst. 2 správního řádu, tedy „*za podmínek stanovených v řízení o výběru žádosti.*“ V rámci tohoto řízení je stanovena lhůta, během které je možno podávat návrhy a jež není kratší než 30 dnů, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak. Dále se stanoví kritéria, podle kterých se budou podané návrhy hodnotit a v případě postupu jeho pravidla.⁹⁴

⁹² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁹³ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 377. ISBN 978-80-7380-110-6

⁹⁴ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní*, s. 331. ISBN 987-80-87212-34-9

Návrh na uzavření smlouvy není určen konkrétní osobě či osobám, ale je směřován vůči neurčitému počtu osob, tedy osobám, u kterých se předpokládá, že se stanou smluvními stranami. Řízení o výběru žádosti je zahájeno oznámením, které je vyhlášeno hromadnými sdělovacími prostředky a vyvěšeno veřejnou vyhláškou.

Řízení se zahajuje patnáctý den po vyvěšení oznámení, pokud byly v této lhůtě zveřejněny všechny údaje a pokud tato písemnost byla uveřejněna alespoň ve dvou hromadných sdělovacích prostředcích, které jsou na území ČR běžně dostupné.⁹⁵

Za určitých podmínek může navrhovatel návrh smlouvy zrušit. A to za předpokladu, že navrhovatel učiní potřebné kroky k tomu, aby osobě, které je návrh smlouvy adresován, byl doručen navrhovatelům písemný projev, ve kterém ruší návrh smlouvy, dříve než samotný návrh smlouvy. Jestliže to již není možné, musí být projev o zrušení návrhu smlouvy doručen adresátovi alespoň ve stejnou dobu, jako návrh smlouvy. Podotýkám, že v obou případech je požadována písemná forma projevu o zrušení smlouvy. Toto ustanovení je platné i tehdy, je-li návrh smlouvy neodvolatelný.⁹⁶

V zákoně jsou vymezeny platné důvody, za kterých návrh veřejnoprávní smlouvy zaniká. A to:

- pokud uplyne lhůta, která byla pro přijetí stanovena a pokud v této lhůtě nebyl návrh přijat, „*tzv. marným uplynutím akceptační lhůty*“
- jestliže lhůta, ve které je možné návrh smlouvy přijmout, nebyla určena, dochází k zániku návrhu „*uplynutím tzv. přiměřené doby s přihlédnutím k povaze navrhované veřejnoprávní smlouvy a k rychlosti prostředků, které navrhovatel smlouvy použil pro zaslání návrhu smlouvy.*“ Pokud byl návrh učiněn vůči více osobám a nebyl v přiměřené lhůtě přijat všemi osobami, rovněž tento návrh smlouvy zaniká
- okamžikem, kdy subjekt, jemuž byl návrh smlouvy adresován, nebo osoba oprávněná jednat za tento subjekt, zašle navrhovateli návrhu odmítnutí návrhu smlouvy⁹⁷

⁹⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁹⁶ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní*, s. 331. ISBN 987-80-87212-34-9

⁹⁷ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 377. ISBN 978-80-7380-110-6

3.2.2 Přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy

Předtím, než došlo k úpravě veřejnoprávních smluv ve správním řádu, byla otázka jejich soudního přezkumu vcelku nejasná. Vedly se diskuse o tom, „*zda se mají posuzovat v civilním nebo správním soudnictví.*“ Ale když v r. 2006 nový správní řád nabyl své účinnosti, bylo víc než jasné, že soudní pravomoc nad přezkumem veřejnoprávních smluv bude patřit správním soudům.⁹⁸

Přezkoumat, zda jsou veřejnoprávní smlouvy v souladu s právními předpisy lze pouze z moci úřední (*ex officio*). Proto kterákoliv ze smluvních stran může dát pouze podnět k přezkumnému řízení, avšak za předpokladu, že strana, která dala podnět k přezkumu, není správním orgánem a učinila tak do 30 dne ode dne, kdy se dozvěděla o důvodu, ze kterého bylo přezkumné řízení zahájeno.⁹⁹

Tato lhůta je subjektivní, což znamená, že není rozhodující, kdy se osoba, která dala podnět, o důvodu řízení dozvěděla, „*ale to, kdy se tak skutečně stalo.*“ Pokud o to subjekt, který dal podnět k přezkumu, výslovně požádá, má správní orgán povinnost informovat ho do 30 dnů o tom, zda bylo zahájeno správní řízení, či nikoliv.

I když je přezkumné řízení zahájeno z moci úřední, podnět k němu může dát i osoba, která není smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, jelikož není důležité, jak se správní orgán dozví o rozporu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy. Rovněž může být zahájeno v situaci, že správní orgán sám zjistil rozpor, např. při kontrolní činnosti. Z toho tedy vyplývá, že ne vždy musí být dán podnět, aby bylo zahájeno řízení o přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy.¹⁰⁰

Správní orgán veřejnoprávní smlouvu zruší, pokud v rámci přezkumného řízení zjistí, že daná veřejnoprávní smlouva je v rozporu s právními předpisy. Zde dochází k uplatnění

⁹⁸ SLÁDEČEK, V., *Obecné správní právo*, 2. aktualizované a přepracované vydání, s. 177. ISBN 987-80-7357-382-9

⁹⁹ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 378. ISBN 978-80-7380-110-6

¹⁰⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

principu ochrany dobré víry.¹⁰¹ Zdali v rámci přezkumného řízení správní orgán dospěje k závěru, že veřejnoprávní smlouva byla uzavřena v rozporu s některým právním předpisem a újma, která by vznikla některé ze smluvních stran, pokud by došlo ke zrušení nebo změně dané veřejnoprávní smlouvy, je v evidentním nepoměru k újmě, která vznikla jako důsledek „porušení právního předpisu jiné smluvní straně nebo veřejnému zájmu,“ správní orgán vydá usnesení, kterým přezkumné řízení zastaví. Toto usnesení se zaznamenává do spisu a účastníci řízení budou o něm patřičným způsobem vyrozuměni.¹⁰² Není důležité, zda jsou právní předpisy původní nebo odvozené.

Také by veřejnoprávní smlouvy neměly být v rozporu s mezinárodními smlouvami, jelikož mezinárodní smlouvy jsou součástí našeho právního řádu. I když mezinárodní smlouva, která již byla ratifikovaná a uveřejněná, je v rozporu se zákonem, tak i přesto má přednost úprava v mezinárodní smlouvě. Ačkoliv je to málo pravděpodobné, může dojít k situaci, kdy je veřejnoprávní smlouva v rozporu s určitým zákonem, ale je v souladu s úpravou v mezinárodní smlouvě. V tomto případě se budeme řídit úpravou v mezinárodní smlouvě a veřejnoprávní smlouva by neměla být zrušena.

Problém může nastat v případě, že dojde ke zrušení rozhodnutí, které veřejnoprávní smlouvu ruší. Jelikož zrušenou veřejnoprávní smlouvu nelze znovu obnovit, může se smluvní strana, která utrpěla škodu zrušením rozhodnutí o zrušení veřejnoprávní smlouvy, domáhat po správním orgánu náhrady škody „způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.“¹⁰³

Může nastat situace, kdy v rozporu s právními předpisy není veřejnoprávní smlouva jako celek, ale pouze některá její ustanovení. Správní orgán je oprávněn zrušit tato chybná ustanovení, avšak musí předem posoudit „(z obsahu smlouvy nebo okolností, za nichž byla uzavřena),“ zda je možné tyto části veřejnoprávní smlouvy, které jsou s právními předpisy v rozporu, od sebe oddělit, či nikoliv.

¹⁰¹ Konkrétněji rozvedeno v Ústavě § 97 odst. 3, správní řád

¹⁰² HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní*, s. 333. ISBN 987-80-87212-34-9

¹⁰³ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Jestliže po posouzení správní orgán zjistí, že je to možné, zruší svým rozhodnutím v přezkumném řízení nezákonná ustanovení. Pokud není možné zrušit jen některá ustanovení, musí správní orgán zrušit celou veřejnoprávní smlouvu.¹⁰⁴

Nařízení v § 165 odst. 4 chrání třetí osoby, které mohou být zrušením veřejnoprávní smlouvy ovlivněny. Zde je ustanoveno, že pokud dojde ke zrušení veřejnoprávní smlouvy koordinační (§ 160) nebo subordinační (§ 161) nebo některých jejích ustanovení, tak toto zrušení se nedotkne „*úkonů učiněných vůči třetím osobám smluvní stranou při výkonu působnosti převzaté od jiné smluvní strany na základě této veřejnoprávní smlouvy.*“¹⁰⁵ To znamená, že v případě zrušení veřejnoprávní smlouvy automaticky nedojde k zániku právních vztahů, které touto veřejnoprávní smlouvou vznikly.¹⁰⁶

Pokud rozhodnutí o zrušení veřejnoprávní smlouvy nebo některých jejích ustanovení nabude právní moci nebo je předběžně vykonatelné, působnost se přenesse na správní orgán, který, pokud by k uzavření veřejnoprávní smlouvy nedošlo, by byl k ní příslušný. Tímto orgánem je myšlen takový správní orgán, který by byl oprávněn činit před uzavřením veřejnoprávní smlouvy dané úkony, nebo ten správní orgán, „*na něž příslušnost mezitím přešla v důsledku změny okolností rozhodných pro její určení.*“ Výše uvedená úprava analogicky platí i v případech, kdy dojde ke zrušení souhlasu k uzavření veřejnoprávní smlouvy koordinační.¹⁰⁷

Správní řád definuje, který správní orgán je kompetentní k přezkoumání, zda jsou veřejnoprávní smlouvy v souladu s právními předpisy. U koordinačních a subordinačních veřejnoprávních smluv je to takový správní orgán, kterému náleží příslušnost řešit spory z veřejnoprávních smluv a u veřejnoprávních smluv uzavřených mezi účastníky, tedy u smluv o převodu nebo způsobu výkonu subjektivních veřejných práv či subjektivních veřejných povinností, správní orgán nadřízený správnímu orgánu, jehož souhlasu je třeba k uzavření takové veřejnoprávní smlouvy.¹⁰⁸ Více o sporech z veřejnoprávních smluv kapitola 4.

¹⁰⁴ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 379. ISBN 978-80-7380-110-6

¹⁰⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹⁰⁶ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 379 - 380. ISBN 978-80-7380-110-6

¹⁰⁷ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹⁰⁸ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 380. ISBN 978-80-7380-110-6

V případě, kdy bude zahájeno přezkumné řízení, se účastníkům tohoto řízení dle správního řádu stávají smluvní strany veřejnoprávní smlouvy. A to:

- v případě veřejnoprávní smlouvy koordinační to jsou veřejnoprávní subjekty.
- v případě veřejnoprávní smlouvy subordinační, veřejnoprávní subjekt a osoba soukromého práva.
- v případě smlouvy mezi účastníky, osoby soukromého práva a rovněž správní orgán, který souhlasil s uzavřením veřejnoprávní smlouvy. Správnímu orgánu by však rozhodnutím v přezkumném řízení nebyla „zakládána, měněna ani rušena práva či povinnosti.“¹⁰⁹

Nestanoví-li správní řád v § 165 odst. 1 – 6 jinak, použijeme pro přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy obecnou úpravu přezkoumání, obsaženou v hlavě IX části druhé správního řádu. Avšak správní orgán není vázán lhůtami pro vydání rozhodnutí i vydání usnesení o zahájení řízení uvedenými v § 96 odst. 1¹¹⁰ a § 97 odst. 2.¹¹¹ Je však povinen rozhodnout bez zbytečného protahování. Poslední odstavec § 165 stanoví „*přiměřené použití obecné úpravy přezkumného řízení při určení účinků rozhodnutí.*“¹¹²

3.2.3 Proces uzavírání veřejnoprávních smluv, jejich změna a zánik

Pravidla pro uzavírání veřejnoprávních smluv jsou stanovena ve správním řádu. Tato úprava je však obecné povahy, a proto při uzavírání konkrétních smluv může dojít k určitým odchylkám vlivem regulace veřejnoprávních smluv zvláštními zákony.¹¹³

¹⁰⁹Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹¹⁰ Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci.

¹¹¹ Rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí ve věci. Probíhá-li přezkumné řízení, správní orgán je usnesením zastaví. Usnesení se pouze poznamenává do spisu.

¹¹² SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 380 – 381. ISBN 978-80-7380-110-6

¹¹³ SLÁDEČEK, V., *Obecné správní právo*, 2. aktualizované a přepracované vydání, s. 172. ISBN 987-80-7357-382-9

Úprava soukromoprávních smluv je podobná úpravě veřejnoprávních smluv, avšak smlouvy upravené ve správním řádu jsou více kogentní, tzn., že smluvní strany se od dané právní úpravy nemohou odchýlit.¹¹⁴

Správní řád klade požadavek písemné formy smlouvy a projevy vůle subjektů smlouvy musí být na téže listině. Pokud má smlouva větší rozsah a je na více listech, které jsou k sobě pevně připojeny a které tvoří neoddělitelný celek, je možné tento celek považovat za jednu listinu. Jestliže není smlouva v písemné podobě, je dle ustanovení správního řádu automaticky považována za neplatnou.

V 2 odst. § 164 správního řádu je upravena přítomnost smluvních stran při uzavírání veřejnoprávních smluv. Zde je stanoveno, že veřejnoprávní smlouva je uzavřena v okamžiku, kdy poslední smluvní strana připojí svůj podpis, za předpokladu, že smluvní strany jsou přítomny současně. Pokud nastane situace, že smluvní subjekty nemohou být současně přítomny, považuje se veřejnoprávní smlouva za uzavřenou v okamžiku, kdy je tato smlouva, obsahující podpisy ostatních osob, doručena subjektu, který návrh smlouvy učinil, tedy navrhovateli smlouvy. Veřejnoprávní smlouvy musí být smluvními stranami nebo osobami oprávněné za ně jednat, resp. osoby, které jsou oprávněny jednat za PO a rovněž také zmocněnci na základě plné moci, podepsány vlastnoručním podpisem. K podpisu není povoleno užit mechanických prostředků.¹¹⁵

Jestliže je zákonem stanoveno, že veřejnoprávní smlouva může být uzavřena pouze za souhlasu správního orgánu, dochází k uzavření veřejnoprávní smlouvy v okamžiku, kdy tento souhlas nabude právní moci.¹¹⁶ Jak si lze odvodit z povahy věci, je souhlas správního orgánu vydáván ve správním řízení, ve formě správního rozhodnutí.¹¹⁷

¹¹⁴ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 376. ISBN 978-80-7380-110-6

¹¹⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹¹⁶ K tomuto uvedl JUDr. Ondruš: „Z gramatického výkladu lze dovodit, že souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy je nutno získat před jejím podpisem, neboť pokud by tomu bylo naopak, nejednalo by se o souhlas, nýbrž o schválení, což je gramaticky i obsahově jiný druh správního aktu. Z díkce zákona zde vzniká teoretická fikce předčasného uzavření veřejnoprávní smlouvy, neboť v řízení o souhlasu s uzavřením smlouvy je správnímu orgánu předkládána konečná verze návrhu smlouvy, určená k podpisu. Zároveň však dodává, že tato konstrukce je v zásadním rozporu s právní úpravou smluvních vztahů a jedná se zřejmě o technickou chybu předkladatele, která činí dané ustanovení obsoletním. Fakticky by mohl být udělen souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy předem zřejmě jen za podmínky, že je text smlouvy při svém předkládání správnímu orgánu ke schválení již

Rozhodnutí nabude právní moci v případě, kdy dojde k uplynutí lhůty, ve které je možno podat řádný opravný prostředek nebo se vzdá svého práva k podání řádného opravného prostředku. Jestliže proti rozhodnutí správního orgánu není podán řádný opravný prostředek, právní moci toto rozhodnutí nabývá oznámením. Zdali se správního řízení účastní více účastníků, nabývá rozhodnutí právní moci v okamžiku, kdy výše uvedené skutečnosti (podání řádného opravného prostředku a vzdání se práva na podání řádného opravného prostředku) nastaly u posledního účastníka.¹¹⁸

Správní orgán, který udělil souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy, má povinnost tuto smlouvu uveřejnit na své úřední desce. Zde, na úřední desce musí být smlouva vyvěšena po dobu alespoň 15 dnů, jinak není zákonem stanovený požadavek na uveřejnění splněn.¹¹⁹

Správní řád ve svém ustanovení § 164 odst. 4 nezapomíná ani na národnostní menšiny, které žijí na území České republiky. Může totiž dojít k situaci, kdy je potřeba veřejnoprávní smlouvu, týkající se těchto menšin, vyhotovit v jazyce příslušné menšiny.

V tomto případě správní řád stanoví, že náklady na překlad nehradí příslušníci této menšiny, nýbrž správní orgán, který tuto veřejnoprávní smlouvu vydává. Aby však správní orgán byl povinen uhradit náklady na překlad veřejnoprávní smlouvy týkající se národnostních menšin, musí být splněny podmínky uvedené v § 16 odst. 4 správního řádu. Podmínky jsou splněny, pokud se jedná o národnostní menšinu žijící „na území České republiky tradičně a dlouhodobě.“ § 16 správní řád a článek č. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod dává příslušníkům národnostních menšin právo, že mohou před správním orgánem jednat v jazyce příslušné národnostní menšiny. V případě, že správní orgán není schopen obstarat úřední osobu, která by byla znalá jazyka národnostní menšiny, jsou příslušníci této národnostní menšiny povinni sehnat tlumočníka, který je uveden

jasně určen a nebude se dále výrazněji měnit. Lze si představit rovněž situaci, kdy je podána žádost o vyslovení souhlasu ještě před stanovením konečného textu smlouvy s tím, že po stanovení konečného textu smlouvy bude žádost správnímu orgánu doplněna.

¹¹⁷ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní*, s. 331. ISBN 987-80-87212-34-9

¹¹⁸ HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Právní slovník*, 2. rozšířené vydání, s. 851. ISBN 80-7179-740-5

¹¹⁹ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 378. ISBN 978-80-7380-110-6

v seznamu tlumočnicků. Náklady na tlumočení a překlad nese i v tomto případě správní orgán.
120

Jestliže chce smluvní strana změnit obsah veřejnoprávní smlouvy, lze změnu provést pouze na základě dohody smluvních stran. Dohoda o změně veřejnoprávní smlouvy musí mít písemnou podobu. Rovněž je při změně smlouvy vyžadován souhlas správního orgánu. Správní orgán, který změnu odsouhlasil, je povinen změněný text veřejnoprávní smlouvy uveřejnit na své úřední desce. Pokud byla ve smlouvě dohodnuta výpovědní lhůta a podmínky vypovězení veřejnoprávní smlouvy, lze tuto smlouvu vypovědět pouze písemnou výpovědí. Z této podmínky nám vyplývá, že *„pouhé opomenutí dohody o konkrétní výpovědní lhůtě učiní veřejnoprávní smlouvu nevypověditelnou.“*¹²¹

V § 167 správního řádu jsou taxativně vymezeny důvody, ze kterých lze zrušit veřejnoprávní smlouvu na návrh jedné ze smluvních stran. A to:

- pokud se smluvní strany dohodnuly o zrušení veřejnoprávní smlouvy.
- v případě, že se veřejnoprávní smlouva dostane do *„rozporu s právními předpisy.“*
- jestliže není možné po smluvní straně požadovat plnění smlouvy, jelikož došlo ke změně podstatných poměrů, které byly prvořadě pro určení obsahu veřejnoprávní smlouvy.
- *„z důvodu ochrany veřejného zájmu.“*
- v důsledku zjištění skutečností, které existovaly již v době, kdy došlo k uzavření veřejnoprávní smlouvy a smluvní strana o těchto skutečnostech bez svého zavinění nevěděla a zároveň, pokud tato strana prokáže, že by smlouvu neuzavřela, kdyby ji tyto skutečnosti byly známy předem.

Výše uvedené důvody zániku veřejnoprávní smlouvy jsou založeny na smluvním postupu, kterému právní úprava dává přednost.

Pakliže jedna ze smluvních stran veřejnoprávní smlouvy nesouhlasí s jejím zrušením, resp. k návrhu na zrušení smlouvy nepřistoupí, může tuto smlouvu zrušit pouze správní orgán. Správní orgán musí posoudit zákonné důvody, které smluvní stranu vedou ke zrušení

¹²⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹²¹ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 381. ISBN 978-80-7380-110-6

veřejnoprávní smlouvy. Ke zrušení veřejnoprávní smlouvy dochází dnem, kdy rozhodnutí vydané správním orgánem na základě písemného návrhu na zrušení smlouvy nabývá právní moci. Zdali některá ze smluvních stran nesouhlasí s vydaným rozhodnutím, „*lze podat řádné i mimořádné opravné prostředky, popř. správní žalobu podle soudního řádu správního.*“

Ideální situace je taková, kdy smluvní strany souhlasí s návrhem na zrušení veřejnoprávní smlouvy. V tomto případě veřejnoprávní smlouva zanikne doručením písemného souhlasu poslední smluvní strany smluvní straně, jež podala návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy. Nadále je vhodné, aby smluvní strana, která návrh podala a posléze přijala písemný souhlas všech ostatních smluvních stran o zrušení veřejnoprávní smlouvy, písemně informovala ostatní smluvní strany o tomto přijetí a definitivním zrušení veřejnoprávní smlouvy.¹²²

3.2.4 Souhlas třetích osob

Souhlasem třetích osob se má zamezit, aby docházelo ke zneužití veřejnoprávních smluv „*k obcházení zájmu dotčených osob,*“ tedy k záměrnému omezení procesních práv těchto osob tím, že nebudou moci využít správní řízení dle části druhé správního řádu.¹²³

Proto se souhlas třetích osob vyžaduje u takové veřejnoprávní smlouvy, „*kteřá se přímo dotýká práv nebo povinností třetí osoby.*“ Veřejnoprávní smlouva potom nabude účinnosti až v momentě, kdy tato osoba vyjádří souhlas. Souhlas dotčené, třetí osoby, musí mít písemnou podobu a vyjadřovat souhlasný projev své vůle. Rovněž by měla obsahovat samotný text veřejnoprávní smlouvy.

Souhlas třetí osoby není nutný při uzavírání smluv dle § 160 správního řádu, tedy u smluv koordinačních. A to z toho důvodu, že smluvními stranami jsou správní orgány. Pro lepší názornost si představme smlouvu mezi obcemi ke splnění konkrétního úkolu, kdy by museli se smlouvou souhlasit všichni občané obcí, což je velmi nereálné a nepraktické. Proto jsou koordinační smlouvy zákonem z této podmínky vyřazeny.

¹²² HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní*, s. 333. ISBN 987-80-87212-34-9

¹²³ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 384. ISBN 978-80-7380-110-6

Nedá-li třetí osoba souhlas, logicky nemůže dojít k tomu, aby smlouva nabyla právního účinku. Z tohoto důvodu nemůže správní orgán vydat veřejnoprávní smlouvu, ale může vydat v rámci správního řízení jednostranné vrchnostenské rozhodnutí. K vydání tohoto rozhodnutí správní orgán využívá poznatků, které byly získány při přípravě veřejnoprávní smlouvy, a proto není potřeba znovu provádět již provedené důkazy.

Na závěr by se patřilo vymezit skupinu třetích osob. Třetí osoby, které jsou přímo dotčeny veřejnoprávní smlouvou ve svých právech nebo povinnostech můžeme zařadit pod § 27 odst. 2 a 3 a § 28 odst. 1 a 2 správního řádu.

„§ 27 odst. 2

Účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.

§ 27 odst. 3

Účastníky jsou rovněž osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, mají postavení účastníků podle odstavce 2, ledaže jim má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají; v tom případě mají postavení účastníků podle odstavce 1.

§ 28 odst. 1

Účastníky jsou rovněž osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, mají postavení účastníků podle odstavce 2, ledaže jim má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají; v tom případě mají postavení účastníků podle odstavce 1.

§ 28 odst. 2

Účastníky jsou rovněž osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, mají postavení účastníků podle odstavce 2, ledaže jim má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají; v tom případě mají postavení účastníků podle odstavce 1. “¹²⁴

¹²⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

4 Spory z veřejnoprávních smluv

Spory vyplývající z veřejnoprávních smluv můžeme označit za situace, kdy jedna strana porušila smluvní podmínky sjednané ve smlouvě a druhá strana se dožaduje plnění závazků vyplývajících z této smlouvy.

V případě, že se smluvní strany nedohodnou, má právo kterákoliv ze smluvních stran podat návrh na vydání rozhodnutí ve věci sporu správnímu úřadu, jehož věcná příslušnost je určena zákonem. V návrhu navrhovatel vylíčí jádro sporu a navrhnuté řešení, které je pro něj žádoucí. Spory z veřejnoprávních smluv se řeší ve sporném řízení, přičemž účastníci tohoto řízení jsou navrhovatel a odpůrce (příp., odpůrci), tedy účastníci dle § 27 odst. 1¹²⁵

Věcnou příslušnost k rozhodování o sporech má:

- „*Ministerstvo vnitra*
- *krajský úřad*
- *správní orgán, který je společně nadřízený smluvním stranám*
- *správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy*
- *správní orgán, který k uzavření veřejnoprávní smlouvy udělil souhlas“*

Pokud se jedná o spory vyplývající ze smluv koordinačních a alespoň jedna smluvní strana je kraj nebo obě smluvní strany jsou obce s rozšířenou působností, řeší tento spor Ministerstvo vnitra. Povinností Ministerstva vnitra je projednat danou věc s příslušným ministerstvem nebo jiným ústředním správním úřadem a získat od těchto institucí vyjádření ke sporu.

Příslušný krajský úřad řeší spory ze smluv koordinačních, kde smluvními stranami jsou obce, které nejsou obcemi s rozšířenou působností, nepřevzme-li řešení tohoto sporu Ministerstvo vnitra. Může tak učinit usnesením dle § 131 SpŘ.

K řešení jakékoliv jiné koordinační smlouvy přistupuje správní orgán, který je společně nadřízený smluvním stranám, přesněji řečeno orgánům, které za tyto smluvní strany jednají.

¹²⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Není-li takový správní orgán, spor řeší ústřední správní úřady, které jsou nadřízené správním orgánům nadřízeného smluvním stranám, tedy orgánům, které za ně jednají.

Spory, které vyplývají ze subordinačních veřejnoprávních smluv, je kompetentní řešit správní orgán, který je nadřízený správnímu orgánu, jenž je stranou veřejnoprávní smlouvy.

126

Proti rozhodnutí o sporu z veřejnoprávní smlouvy nelze podat řádný opravný prostředek, tedy ani odvolání a ani rozklad. Rozhodnutí, vydané ve sporném řízení, lze napadnout pouze mimořádným opravným prostředkem, dozorčím opravným prostředkem, stížností nebo žalobou ve správním soudnictví dle soudního řádu správního.

Avšak existuje i jiná možnost, kdy spor z veřejnoprávní smlouvy nemusí skončit rozhodnutím ve věci. Účastníci řízení, resp., navrhovatel a odpůrce, spolu mohou uzavřít smír, který podléhá schválení správního orgánu. Ten zkoumá, zda je smír v souladu s právními předpisy a veřejným zájmem a pokud neodporuje těmto podmínkám, smír schválí.

127

¹²⁶ SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. s. 384. ISBN 978-80-7380-110-6

¹²⁷ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

5 Závěr

S troškou humoru si dovolím říci, že letos k 1. 1. 2011 veřejnoprávní smlouvy oslavily své půlkulaté, páté výročí. Je to totiž již 5 let, kdy nabyl účinnosti správní řád a veřejnoprávní smlouvy se staly jeho součástí.

Dřívější zvláštní úpravy byly rozprášeny do několika zákonů, a proto byla obecná úprava veřejnoprávních smluv přijata pozitivně a s nadšenými pocity. Podle mého názoru bylo přijetím této obecné úpravy postavení veřejnoprávních smluv výrazně posíleno a tento institut se tak stal moderním a velice plnohodnotným nástrojem veřejné správy.

Cílem mé bakalářské práce bylo přinést čtenářům, jak v řadách laické, ale i odborné veřejnosti, ucelený a obecný pohled na veřejnoprávní smlouvy, jejichž úprava vychází nejen ze správního řádu, ale i z jednotlivých zvláštních zákonů. Podotýkám, že správní řád je vůči těmto zákonům *lex generalis*, tedy předpisem obecným. Od samého počátku jsem se snažila svou bakalářskou práci psát ve srozumitelné a snadno pochopitelné formě a obsáhnout problematiku veřejnoprávních smluv v plném a vyčerpávajícím rozsahu a dle aktuální právní úpravy.

Zastávám názor, že uzavřením veřejnoprávní smlouvy si správní orgány výhodněji zajistí dosažení a splnění svých úkolů a cílů, jelikož veřejnoprávní smlouvy představují formu dobrovolné spolupráce a správní orgány se tak vyhnou vydání autoritativního rozhodnutí. A co si budeme nalhávat, nikdo z nás nemá rád, když je mu cokoliv nařizováno a raději preferujeme použití nenásilné a neautoritativní formy.

Ale jak už to bývá, když všechno zlé je k něčemu dobré, tak i bohužel všechno dobré je k něčemu zlé. Nemohu se zbavit dojmu, že s novou právní úpravou, tedy nabytím správního řádu 1. 1. 2006, se vynořily až zbytečné byrokratické překážky, které musí subjekt překonat, aby mohlo dojít k uzavření veřejnoprávní smlouvy. Domnívám se, že pokud by došlo k vyřešení a odstranění těchto překážek, čímž jsou myšleny například nároky na různá povolení nebo zmocnění, budou veřejnoprávní smlouvy uzavírány efektivněji a rovněž se zvýší sympatie veřejné správy u široké veřejnosti.

Když se zpětně podívám na veřejnoprávní smlouvy a zhodnotím vše, co jsem se o nich v rámci tvorby mé bakalářské práce dozvěděla, jsem zastáncem toho názoru, že veřejnoprávní smlouvy si i v budoucnu naleznou své uplatnění, jelikož jejich cílem je především zefektivnit a zjednodušit veřejnou správu, což je velice žádoucí.

Seznam použité literatury a pramenů

Monografie

- [1] HAVLAN, P., KADEČKA, S., A KOL., *Správní řád: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 11. 2006*, 1. vydání, Praha: ASPI, 2006. 601 s. ISBN 80-7357-226-5
- [2] HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Právní slovník*, 2. rozšířené vydání, Praha: C. H. Beck, 2003, 1320 s. Beckovy odborné slovníky. ISBN 80-7179-740-5
- [3] HENDRYCH, D. A KOLEKTIV, *Správní právo: Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009. 837 s. Právní učebnice. ISBN 978-80-7400-049-2
- [4] HORZINKOVÁ, E., FIALA, Z., *Správní právo hmotné - Obecná část*, Praha: Leges, 2010. 208 s. ISBN 978-80-87212-55-4
- [5] HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Správní právo procesní*, 3. Aktualizované vydání, Praha: Leges, 2010. 360 s. ISBN 978-80-87212-34-9
- [6] JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D., *Správní řád: komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009. 666 s. ISBN 978-80-7400-157-4
- [7] SLÁDEČEK, V., *Obecné správní právo*, 2. aktualizované a přepracované vydání, Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2009. 464 s. ISBN 978-80-7357-382-9
- [8] SKULOVÁ, S. A KOLEKTIV. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6

Tištěná periodika

- [9] KADEČKA, S. Veřejnoprávní smlouvy a nový správní řád. *Parlamentní zpravodaj*, 2001, č.12/2001. 36 - 40. ISSN 1704-8770

Právní předpisy

- [10] Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů
- [11] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů
- [13] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- [14] Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

- [15] Zákon č. 144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- [16] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů
- [17] Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
- [18] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [19] Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách, ve znění pozdějších předpisů
- [20] Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů
- [21] Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- [22] Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád,
- [23] Vláda ČR: Důvodová zpráva k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád
- [24] Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- [25] Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje

- [26] *IURIDICTUM*. [cit. 20. 3. 2011] Dostupné z
http://iuridictum.pecina.cz/w/Ve%C5%99ejn%C3%BD_z%C3%A1jem
- [27] *Poradce s. r. o.* [cit.20. 3. 2011]. Dostupné z
<http://www.iporadce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=91666&zor=1>
- [28] WIKIPEDIE, OTEVŘENÁ ENCYKLOPEDIE. *Obce v Česku s nejnižším počtem obyvatel*. [online]. [cit. 25. 4. 2011]. Dostupné z:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Obce_v_%C4%8Cesku_s_nejni%C5%BE%C5%A1%C3%ADm_po%C4%8Dtem_obyvatele
- [29] *Zákony ČR onLine*. [cit. 28. 3. 2011]. Dostupné z
<http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecnizrizeni%29.html>

Seznam použitých zkratek

č.	číslo
tzv.	tak zvaně
apod.	a podobně
Sb.	Sbírka
ObčZ	Občanský zákoník
př.	příklad
resp.	respektive
PO	právnícká osoba
SpŘ	Správní řád
Čl.	článek
násl.	následně
ObčZ	Občanský zákoník
popř.,	popřípadě
tj.,	to je

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové (bakalářské) práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 5. 2011

.....
Gazárková Lenka

Adresa trvalého pobytu studenta:

Papírenská 748

Paskov

739 21

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Vzor Veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti obce
- Příloha č. 2 Vzor Veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi obcemi o výkonu úkolů obecní policie
- Příloha č. 3 Vzor Dohody o vytvoření společného školského obvodu spádové školy
- Příloha č. 4 Vzor Obecně závazné vyhlášky č. 1/2011 o stanovení školského obvodu spádové ZŠ Frýdlant n. Ostravicí